

Partnership for Good Governance Parteneriat pentru buna guvernare

Rezultatele proiectelor regionale în cadrul Parteneriatului pentru buna guvernare al Consiliului Europei și Uniunii Europene¹

Ce reprezintă Parteneriatul pentru buna guvernare?

În aprilie 2014, Uniunea Europeană și Consiliul Europei au convenit să implementeze activități de cooperare specifice cu țările Parteneriatului estic al Uniunii Europene (Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Ucraina și Belarus) pentru a le apropia mai mult de standardele europene în domeniile drepturilor omului, democrației și statului de drept. Proiectele din cadrul Parteneriatului pentru buna guvernare sunt finanțate, în principal, de UE și cofinanțate și implementate de Consiliul Europei.

Proiectele regionale din cadrul Parteneriatului pentru buna guvernare reunesc participanți din șase țări pe bază de egalitate și sunt finanțate în principal de UE, o parte dintre fonduri și implementarea fiind asigurate de către Consiliul Europei.

Toate țările Parteneriatului estic, cu excepția Belarus, sunt state membre ale Consiliului Europei.

Dialog regional privind reforma judiciară în țările Parteneriatului estic

Acest proiect regional a creat o dinamică pozitivă pentru reforme suplimentare în domeniul justiției în cadrul țărilor Parteneriatului estic, sporind în același timp cunoștințele reprezentanților lor cu privire la standardele europene. Dialogul reciproc a consolidat cooperarea și relațiile dintre judecători, procurori, reprezentanți ai ministerelor justiției și barouri.

Au fost identificate provocări și cele mai bune practici și au fost emise recomandări pentru reformele justiției naționale în anumite domenii, cum ar fi: independența, etica, răspunderea disciplinară, selecția, evaluarea și imunitatea judecătorilor; asistență juridică; repartizarea eficientă a cauzelor; utilizarea instrumentelor informatice în sistemele de justiție; și mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. Pe baza rezultatelor schimburilor, experiențele țărilor au fost reflectate în [rapoartele grupului de lucru](#).

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

¹ Cunoscut anterior drept Cadrul de cooperare programatică al Consiliului Europei/Uniunii Europene pentru Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Ucraina și Belarus

Consolidarea justiției constituționale

Fiind implementat de către Comisia de la Veneția, acest proiect a susținut procesul constituțional în țările din Parteneriatul estic prin consolidarea rețelelor de parteneriate între curțile constituționale și revizuirea legislației, sporind astfel conformitatea cu legislația națională și practica cu standardele europene privind justiția constituțională. S-au realizat revizuri legislative în cinci țări cu o serie de recomandări ale Consiliului Europei luate în considerare în cadrul legislației constituționale:

- ▶ legile modificate din Georgia privind curtea constituțională și procedurile juridice constituționale, intrate în vigoare în 2016, incorporând recomandările Comisiei de la Veneția;
- ▶ Curtea Constituțională a Republicii Moldova a pronunțat o hotărâre referitor la constituționalitatea articolului 27 din Legea privind agentul guvernamental, ținând cont de majoritatea recomandărilor formulate în cadrul unei observații cu titlu de „amicus curiae”;
- ▶ Ucraina a inclus în legislația sa constituțională numeroase recomandări ale Consiliului Europei.

Consolidând rețelele de parteneriate între curțile constituționale, judecătorii din cadrul curților constituționale s-au întrunit în cadrul unor forumuri multilaterale pentru a lua în considerare evoluțiile din domeniul justiției constituționale, făcând schimb de soluții pentru provocările actuale cu care se confruntă curțile constituționale. Baza de date [CODICES](#) este esențială pentru promovarea independenței curților constituționale prin oferirea unui instrument pentru colecția de referințe la legislația străină și internațională în cadrul hotărârilor curților constituționale. În 2016, baza de date CODICES a fost îmbunătățită, asigurând un mai bun acces al curților constituționale din Parteneriatul estic la hotărârile din alte jurisdicții.

- ▶ [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Consolidarea accesului la justiție pentru femeile victime ale violenței

Proiectul din 2018 continuă să dezvolte resurse pentru profesioniștii din domeniul juridic în țările din Parteneriatul estic și să ofere asistență în implementarea standardelor Consiliului Europei și bunelor practici în ceea ce privește accesul femeilor la sistemul de justiție, cu accent pus pe femeile victime ale violenței. O astfel de resursă este un curs de e-learning online referitor la Accesul femeilor la sistemul de justiție prin [Programul Consiliului Europei referitor la educația privind drepturile omului a profesioniștilor din domeniul juridic](#) care a utilizat ca bază manualul de formare pentru judecători și procurori referitor la asigurarea accesului femeilor la justiție. Acest curs va viza judecătorii, procurorii și avocații, și va gestiona aspecte legate de introducerea dimensiunii de gen în sistemul de justiție, inclusiv stereotipurile de gen și violența împotriva femeilor.

Pentru a asigura faptul că instituțiile naționale din domeniul formării profesionale în domeniul juridic au la dispoziție mai multe materiale sensibile la dimensiunea de gen, proiectul a susținut traducerea în limbile naționale a anumite standarde, rapoarte sau documente ale Consiliului Europei care vizau accesul femeilor la justiție și violența împotriva femeilor. Traducerile vor completa programa de instruire pentru judecători și procurori și vor fi difuzate pe scară largă în rândul profesioniștilor din domeniul juridic pentru a crește gradul de conștientizare referitor la standardele relevante și bunele practici legate de accesul femeilor la justiție și Convenția de la Istanbul. O fișă descriptivă cu rezumatul standardelor privind accesul la justiție din Convenția de la Istanbul este întocmită și distribuită pe scară largă în rândul profesioniștilor din domeniul juridic pentru a crește gradul de conștientizare referitor la legătura dintre accesul la justiție și fenomenul larg răspândit al violenței împotriva femeilor. În cadrul unei conferințe regionale privind accesul la justiție al femeilor victime ale

violentei vor fi revizuite progresele realizate, inclusiv în ceea ce privește ratificarea și implementarea Convenției de la Istanbul, vor fi puse în discuție dificultățile existente și se va defini monitorizarea țărilor din Parteneriatul estic.

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Participarea civică în procesul de luare a deciziilor

Proiectul a consolidat cooperarea regională dintre societatea civilă și autoritățile din cele șase țări, în sensul îmbunătățirii mediului pentru funcționarea organizațiilor neguvernamentale, creării de mecanisme pentru participarea lor activă la un proces decizional democratic și susținerea unei culturi a participării civice. Au fost realizate cercetări și analize extinse ale legilor și politicilor existente², care au generat cunoștințe practice importante evidențiind cele mai eficiente mecanisme pentru interacțiune și consultare între autorități și societatea civilă. A fost înființată la nivel regional o rețea informală cu mai multe părți interesate, cu scopul de a găsi soluții pentru probleme comune sau similare, cu aportul și contribuția combinată atât a autorităților publice, cât și a organizațiilor non-guvernamentale.

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Promovarea educației referitoare la drepturile omului și cetățenia democratică

Proiectul a sprijinit țările în ceea ce privește integrarea și dezvoltarea suplimentară a educației referitoare la cetățenia democratică și a educației privind drepturile omului (EDC/HRE) în sistemele lor naționale de învățământ. Proiectul a contribuit la creșterea gradului de conștientizare cu privire la principiile principale ale EDC/HRE la nivel de politică și a facilitat implementarea practică a Cartei Consiliului Europei privind educația pentru cetățenie democratică și educația pentru drepturile omului. Proiectul a concentrat atenția și a fost un catalizator al acțiunilor statelor membre și o modalitate de diseminare a bunelor practici și de creștere a standardelor europene la nivel regional.

Rezultatele la nivel național au inclus o serie de evoluții pozitive, precum dezvoltarea programelor de consolidare a capacităților asociate EDC/HRE pentru profesioniștii din domeniul educației; alcătuirea unui grup de instructori la nivel național capabili să disemineze aceste cunoștințe în rândul colegilor lor, integrarea principiilor EDC/HRE în programa școlară și în practicile didactice; traducerea publicațiilor EDC/HRE relevante și creșterea gradului de conștientizare referitor la principiile EDC/HRE; întocmirea unui glosar EDC/HRE care conține 230 de termeni cheie cu traducerea lor corespunzătoare în limbile naționale.

În toate țările, a existat un impact semnificativ la nivel de politică, în special în ceea ce privește revizuirea programei. În toate țările, a existat un impact semnificativ la nivel de politică educațională. În Armenia, au fost dezvoltate linii directoare pentru cadrele didactice pentru a integra mai bine principiile EDC/HRE în programă. În Azerbaidjan, a fost dezvoltat un nou program de formare pentru directorii de școală, care se va axa pe Cadrul Consiliului Europei al competențelor pentru cultura democratică (Cadrul CDC). În Belarus, accentul s-a pus pe abordarea bazată pe competențe, referitoare la educație, și elemente ale Cadrului Consiliului Europei

² [Participarea cetățenilor în procesul decizional în țările Parteneriatului estic. Partea unu: Legi și politici](#)
[Participarea cetățenilor în procesul decizional în țările Parteneriatului estic. Partea doi: Practică și implementare](#)
[Măsuri pentru dezvoltarea strategică a participării civice în procesul decizional în țările Parteneriatului estic.](#)

al competențelor pentru cultura democratică au fost introduse în programa școlară revizuită. În Georgia, în universități au fost elaborate sau au fost revizuite 15 cursuri noi pentru a include prevederile EDC/HRE. În Republica Moldova, Ministerul Educației a primit recomandări din partea experților referitor la integrarea educației privind drepturile omului în nou elaborata programă școlară. A fost elaborat un set al instructorului care conține 30 de planuri de învățământ cu module de instruire la locul de muncă. În Ucraina, a fost dezvoltată „Strategia referitoare la integrarea EDC/HRE în programa materiilor și standardele noii școli ucrainene” la solicitarea Ministerului Educației și Științei din Ucraina și a contribuit la dezvoltarea de noi standarde referitoare la învățământul secundar.

Principalul impact al proiectului a fost realizat prin consolidarea capacităților pentru profesioniștii din domeniul învățământului. Experții din cadrul Consiliului Europei au dezvoltat șase modele de cursuri de instruire în cascadă care au avut drept scop susținerea implementării sistematice a priorităților naționale. În timpul implementării proiectului, în șase țări au fost organizate cursuri de instruire pentru 260 profesioniști din domeniul educației (participanți direcți). Toți participanții la cursurile de instruire au fost profesioniști din domeniul educației care se aflau în contact direct constant cu cadrele didactice, fie prin sistemele de instruire inițială, fie prin cele de instruire continuă pentru cadrele didactice. Acest lucru a asigurat o diseminare pe scară largă a inovațiilor, sustenabilitatea rezultatelor proiectului și integrarea naturală a abordării EDC/HRE în sistemele de învățământ. Se estimează că un număr total minim de 8 500 de persoane au beneficiat de cursurile de instruire în cascadă, de sesiunile pilot și de evenimentele de creștere a gradului de conștientizare.

La finalul acestui proiect, activitatea este realizată în continuare de către autoritățile de la nivel național. Unul dintre efectele secundare este reprezentat de solicitarea Ministrului Educației și Științei din Republica Moldova referitoare la asistența specializată din partea Consiliului Europei privind reforma programei analitice în domeniul EDC/HRE și negocierile pentru un proiect ulterior.

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Susținerea reformei sistemului penitenciar: de la o abordare punitivă la una restaurativă

Acest proiect regional a oferit Armeniei, Georgiei, Republicii Moldova și Ucrainei îndrumare strategică pentru introducerea de politici menite să reducă suprapopularea. Măsurile care s-au dovedit eficiente într-o țară pot fi o sursă de inspirație pentru celelalte țări. Proiectul a consolidat cooperarea regională, punând bazele unui forum pentru schimburi de informații în rândul înalților funcționari publici și practicienilor din cele patru țări participante din Parteneriatul estic referitor la modul cel mai bun de combatere a suprapopulării din penitenciare. Faptul că unele țări recunoscuseră deja – și într-o anumită măsură se confruntaseră deja cu – problema suprapopulării, a mărit dorința de cooperare și schimb de experiență la nivel regional pentru acele țări în care suprapopularea nu a beneficiat încă de atenția cuvenită. În baza schimburilor internaționale și regionale periodice, au fost întocmite rapoarte cu sugestii specifice la nivel național pentru măsuri de combatere a suprapopulării din penitenciare. Proiectul a fost implementat din august 2015 până în iunie 2016.

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Răspunsurile justiției penale la dependența de droguri din penitenciare

Acest proiect regional al [Grupului Pompidou – Grup de cooperare pentru combaterea consumului și a traficului ilicit de droguri](#) a stabilit o cooperare regională bazată pe bunele practici legate de suprapopularea din penitenciare, alternativele la detenție și dezintoxicare în Armenia, Georgia, Republica Moldova și Ucraina. A

susținut factorii de decizie din Georgia să dezvolte politici naționale referitoare la suprapopularea din penitenciare și alternative la detenție în conformitate cu standardele europene. În Ucraina, proiectul a ajutat administrația penitenciarelor să îmbunătățească instrumentele terapeutice, precum terapia familială și metodologia de evaluare a riscurilor în două penitenciare pentru minori. În Armenia, un schimb profesional de experiență cu experți internaționali a condus la o îmbunătățire a serviciilor de reducere a efectelor nocive, a programelor de tratament împotriva consumului de droguri și a prevenirii contractării HIV în penitenciare. În plus, proiectul a consolidat și a diversificat serviciile de tratament împotriva consumului de droguri și de reabilitare în penitenciarele din Republica Moldova. Personalul din penitenciare și asistenții sociali au fost instruiți în legătură cu modul de înființare și conducere a unei comunități terapeutice în penitenciar. Cursul de instruire a fost urmat de renovarea unei secții dintr-un penitenciar, care găzduiește în prezent prima comunitate terapeutică dintr-un penitenciar din Republica Moldova.

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Combaterea corupției, spălării banilor și susținerea unei bune guvernări

Proiectul sprijină țările din Parteneriatul estic în ceea ce privește consolidarea capacităților lor instituționale pentru a combate corupția și spălarea banilor. Proiectul a consolidat schimburile regionale de bune practici și cooperarea transfrontalieră implicând toate cele șase țări ale Parteneriatului estic. Proiectul combină activitățile regionale și activitățile pilot la nivel național, completând proiectele specifice țărilor din cadrul Parteneriatului pentru buna guvernare. La nivel regional, asistența tehnică din partea Consiliului Europei a oferit autorităților naționale din țările membre ale Parteneriatului estic ghiduri legislative și practice referitoare la conflictul de interese, protecția avertizorului de integritate, testarea integrității, răspunderea persoanelor juridice, activitatea de lobby și protecția împotriva fraudei în domeniul legislației. Evaluările riscului de corupție în sectoarele sănătății (cinci din șase țări) și de achiziții publice (patru din șase țări) au identificat riscuri la nivel național pentru a informa reformele viitoare legate de politici, reglementări și organizaționale.

Sectorul justiției penale și autoritățile din domeniul aplicării legii și-au sporit capacitățile profesionale pentru a realiza investigații financiare, pentru a înțelege fenomenul spălării banilor și finanțarea terorismului și alte infracțiuni economice, pentru a asigura protecția avertizorilor de integritate, pentru a utiliza tehnici de investigare speciale și pentru a identifica și răspunde la solicitările informale și formale de asistență juridică reciprocă. Opiniile experților și asistența specifică la nivel național au fost integrate în procesele de reformă națională prin dezvoltarea unui program de instruire anticorupție pentru funcționarii publici (Armenia), prin consolidarea sistemului de gestionare a riscurilor asociate serviciului public (Azerbaidjan), formularea unei campanii guvernamentale de relații publice referitoare la strategia anticorupție (Georgia) și furnizarea de consultanță juridică, pentru ca legislația referitoare la integritate, conflictul de interese, combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului și regimul sancțiunilor pentru actele de corupție să se apropie mai mult de standardele internaționale și cele ale Consiliului Europei (Republica Moldova).

În 2018, asistența tehnică se axează pe îmbunătățirea înțelegerii a diferite mecanisme și a eficienței acestora referitoare la gestionarea îmbogățirii ilicite, sporind gradul de conștientizare referitor la standardele internaționale, practicile comparative și potențialele soluții ale politicilor referitoare la transparența proprietății efective, furnizarea de recomandări legate de consolidarea eficacității operaționale a organismelor specializate în combaterea corupției și îmbunătățind capacitățile de supervizare eficientă prin intermediul autorităților de supraveghere de combatere a spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

Criminalitatea informatică: proiecte de cooperare regională/internațională și cooperare între sectorul public și cel privat

Referitor la subiectul cooperării internaționale, Consiliul European a susținut autoritățile de asistență juridică reciprocă și personalul de la punctele de contact, disponibile 24 de ore din 24 și 7 zile din 7, în sensul dezvoltării suplimentare a competențelor de cooperare internațională și regională. Echipa de proiect a asigurat instruirea personalului de asistență juridică reciprocă și a personalului de la punctele de contact, disponibile 24 de ore din 24 și 7 zile din 7, axându-se pe instrumente și modele de cooperare practică. Proiectul a susținut, de asemenea, statele pentru a garanta conformitatea cu recomandările specifice de la nivel național și a continuat să îmbunătățească resursele online de cooperare internațională. Acest lucru a contribuit la îmbunătățirea schimbului de informații dintre țările vizate privind criminalitatea informatică și dovezile electronice și a sporit eficiența comunicării cu prestatorii de servicii multinaționali.

Într-un efort de a intensifica cooperarea dintre sectorul public și cel privat în conformitate cu Convenția Consiliului European privind criminalitatea informatică, Consiliul European a implicat țările Parteneriatului estic într-un dialog național și regional între autoritățile din domeniul aplicării legii și furnizorii de servicii de internet (inclusiv companiile multinaționale), cu scopul de a îmbunătăți accesul la date și dovezi în cadrul anchetelor penale. Acest proces a fost sprijinit de numeroase studii regionale și internaționale referitoare la diferite teme privind cooperarea dintre sectorul public și cel privat, inclusiv studiul regional curent referitor la strategiile și amenințările criminalității informatice și menținerea unor resurse online dedicate, punând accent pe subiect. Drept urmare, cinci dintre cele șase țări ale Parteneriatului estic își revizuiesc legislația de procedură penală, iar două țări au în vedere adoptarea de acorduri de cooperare noi sau extinderea acordurilor de cooperare existente. Prin exerciții tehnice în timp real, la nivel regional, părțile implicate în proiect au dobândit competențele necesare pentru cooperarea între agenții, pentru a gestiona incidentele informatice, investigațiile legate de criminalitatea informatică și schimbul de informații financiare.

- ▶ [Link către fișa descriptivă privind criminalitatea informatică în Parteneriatul estic II: cooperare regională și internațională, și cooperarea publică/privată](#)

Sporirea respectării protecției online a drepturilor omului

Acesta a fost primul proiect de cooperare în domeniul guvernării internetului și a beneficiat de implicarea activă a părților interesate naționale din țările Parteneriatului estic în cadrul dezbaterilor regionale și globale privind guvernarea internetului. Intervențiile prin intermediul dimensiunii regionale au intensificat și au facilitat, de asemenea, stabilirea de forumuri pentru dialog între multiple părți interesate în țările beneficiare și au înscris internetul și drepturile omului pe agenda factorilor de decizie la nivel național. Proiectul a permis Consiliului European să ajungă la un grup mai extins de părți interesate la nivel național, din țările Parteneriatului estic și să stabilească schimburi regionale de experiență.

- ▶ Părțile interesate naționale din cele șase țări ale Parteneriatului estic s-au implicat în dialogul global și regional referitor la guvernarea internetului și discuțiile referitoare la politici;
- ▶ Dialog între multiple părți interesate stabilit și consolidat în Georgia, Republica Moldova și Ucraina;
- ▶ Cunoștințe sporite și angajament sporit al furnizorilor de servicii de internet față de liniile directoare ale Consiliului European referitoare la drepturile omului, în Republica Moldova și Georgia;
- ▶ Cunoștințe îmbunătățite între actorii statali și nestatali referitoare la standardele europene privind libertatea de exprimare online, confidențialitatea online etc. prin activități țintite, schimburi regionale și materiale promoționale în țările Parteneriatului estic;

- ▶ Creșterea gradului de conștientizare referitor la prevenirea și combaterea abuzurilor drepturilor omului pe internet în țările Parteneriatului estic prin traducerea și diseminarea standardelor Consiliului Europei;
- ▶ Recomandări ale experților oferite autorităților naționale în sensul îmbunătățirii politicilor și legislației naționale în conformitate cu standardele adoptate de Consiliul Europei privind internetul și drepturile omului în Republica Moldova și Georgia.

Dezvoltarea și consolidarea sistemelor naționale de protecție a datelor

Proiectul a oferit resursele necesare pentru o concentrare mai atentă asupra nevoilor și cerințelor fiecărei țări din Parteneriatul estic și pentru continuarea activității deja realizate de către Consiliul Europei, având drept bază realizările anterioare. Progresul și realizările unora dintre țările Parteneriatului estic cu sisteme de protecție a datelor mai avansate (de exemplu, Ucraina și Georgia) au fost utilizate drept model și cea mai bună practică de pe urma cărora celelalte țări ale Parteneriatului estic pot învăța. Au avut loc schimburi avantajoase între cele șase țări ale Parteneriatului estic, într-un format privilegiat, care a contribuit la stabilirea unor legături mai strânse și o cooperare mai apropiată între țări.

- ▶ Capacitățile Agenției privind protecția datelor din Georgia au fost consolidate. Pe baza cunoștințelor specializate furnizate în cadrul proiectului, legislația georgiană privind protecția datelor a fost revizuită în conformitate cu standardele Consiliului Europei;
- ▶ Capacitățile Agenției privind protecția datelor din Republica Moldova au fost consolidate. Pe baza cunoștințelor specializate furnizate prin proiect, în Republica Moldova se întocmește un proiect de lege privind protecția datelor;
- ▶ Proiectul a oferit recomandări ale experților pentru elaborarea legislației din Armenia și a fost pregătită varianta intermediară a Strategiei de dezvoltare a unei agenții naționale în domeniul protecției datelor în Armenia, pentru 2017-2021;
- ▶ A fost pregătit și diseminat un manual de instruire pentru autoritățile de protecție a datelor din țările Parteneriatului estic;
- ▶ Au fost elaborate și diseminate linii directorii privind confidențialitatea în mass-media;
- ▶ Autoritățile din Belarus au fost sprijinite în ceea ce privește dezvoltarea unui document de reflecție pentru legislația națională referitoare la protecția datelor și stabilirea unei autorități de protecție a datelor. Pe baza asistenței specializate din partea Consiliului Europei, legislația națională va fi pregătită de către autoritățile din Belarus.

Promovarea jurnalismului profesionist și responsabil printr-o rețea regională de organisme de autoreglementare

Acest proiect regional a fost dezvoltat cu scopul de a consolida suplimentar autoreglementarea, sporind standardele etice și profesionale din domeniul jurnalismului și consolidând schimburile regionale care au vizat consiliile de presă (organisme de autoreglementare) din toate cele șase țări ale Parteneriatului estic.

- ▶ Capacitățile instituționale ale organismelor de autoreglementare din țările Parteneriatului estic au fost consolidate prin susținerea organizării întrunirilor bianuale ale rețelei de organisme de autoreglementare de la nivel regional;
- ▶ Schimburile regionale au permis membrilor rețelei să-și sporească cunoștințele referitoare la cele mai recente evoluții din sectorul european al autoreglementării și standardele și cele mai bune practici ale Consiliului Europei;

- ▶ Capacități consolidate ale membrilor rețelei de organisme de autoreglementare din Parteneriatul estic prin înființarea organismului/Comisiei de consiliere transfrontalieră, căreia i-a fost încredințată sarcina de a gestiona reclamațiile transfrontaliere primite din partea publicului larg din țările Parteneriatului estic referitor la o presupusă conduită neetică a jurnaliștilor.

- ▶ [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Reformarea legislației și practicii electorale și dezvoltarea cooperării regionale cu privire la aspectele electorale

Capacitatea Comisiilor Electorale Centrale din țările Parteneriatului estic de a organiza alegeri corecte și credibile a fost consolidată prin inițiative regionale și specifice la nivel național. Schimburile regionale au permis membrilor Comisiilor Electorale Centrale să-și îmbunătățească cunoștințele referitoare la aspectele fundamentale ale proceselor electorale. În acest sens, Comisia de la Veneția a organizat două Conferințe europene ale autorităților electorale: referitoare la modul de asigurare a neutralității, imparțialității și transparenței în cadrul alegerilor, precum și referitoare la organele electorale operaționale pentru alegeri democratice.

Pentru a spori participarea la procesele electorale a tuturor persoanelor, în egală măsură, indiferent de sex, a fost organizată și o conferință multilaterală privind egalitatea de gen cu participarea Comisiilor Electorale Centrale din cinci țări partenere. Reprezentanții Comisiilor Electorale Centrale din Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova și Ucraina precum și parlamentarii și reprezentanții societății civile și-au îmbunătățit cunoștințele în domeniul presei (libere) și în cel electoral, grație schimbului de opinii din cadrul conferinței privind libertatea mass-media ca element fundamental al unor alegeri democratice, organizate de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei în comun cu Convenția de la Veneția.

Un curs de instruire regional destinat observatorilor locali și două manuale „Utilizarea standardelor electorale internaționale” și „Raportare privind alegerile”, disponibile în limba engleză și limbile locale din Ucraina, Republica Moldova, Georgia și Armenia și distribuite pe scară largă în rândul a peste 1 000 observatori locali, au contribuit la profesionalizarea observării alegerilor locale în baza standardelor europene în țările Parteneriatului estic. În plus, un [curs de instruire online](#), bazat pe manualele Consiliului Europei, este utilizat în prezent nu numai de observatorii electorali, ci și de organizațiile societății civile care activează în domeniul electoral și persoanele interesate să-și îmbunătățească cunoștințele referitoare la alegeri (iulie-august 2017: 105 utilizatori, 29 certificate).

Un „Studiu regional referitor la reprezentarea politică a femeilor în țările Parteneriatului estic” a fost publicat și distribuit în rândul a 1 700 actori din domeniul electoral din țările Parteneriatului estic. Acesta este utilizat ca element de referință pentru proiectele care vizează sporirea participării în politică a femeilor și pentru discuții publice, identificând barierele cheie care restricționează responsabilizarea și implicarea politică a femeilor și analizând bune practici și exemple. Studiul este disponibil în [limba armeană](#), limba azeră, [limba engleză](#), [limba georgiană](#), [limba română](#) și [limba ucraineană](#)

În timpul celor patru conferințe regionale, aproximativ 400 de participanți au făcut schimb de lecții învățate și cele mai bune practici și au oferit recomandări legate de modul de îmbunătățire suplimentară a egalității de gen în domeniul politic, implementarea recomandărilor misiunilor internaționale de observare a alegerilor și transparența și controlul banilor în domeniul politic.

- ▶ [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Consolidarea cadrelor instituționale pentru guvernarea locală

Acest proiect a sprijinit țările Parteneriatului estic în ceea ce privește creșterea gradului de transparență, eficiență și incluziune a administrațiilor lor publice locale, în conformitate cu principiile [Cartei europene a autonomiei locale](#). Promovând standarde etice înalte, primari din Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova și Ucraina au făcut schimb de experiență cu colegii privind instrumentele și metodele practice de dezvoltare a politicilor orientate spre cetățean. Douăsprezece localități din aceste țări au fost sprijinite în implementarea inițiativelor locale privind guvernarea etică și transparență, care vor conduce la îmbunătățirea calității democrației și a serviciilor publice locale.

Cele patru [manuale, cu specific național, referitoare la transparență și participarea cetățenilor](#) în Armenia, Georgia, Republica Moldova și Ucraina au scopul de a sprijini autoritățile locale și regionale în eforturile lor de a determina comunitățile să fie mai deschise, să aibă o atitudine mai etică și axată mai mult pe cetățeni. Manualele însumează cadrele legislative naționale din aceste patru țări și oferă îndrumare practică în scopul prevenirii riscurilor de corupție și implementării transparenței și mecanismelor de participare a cetățenilor.

[Ghidul instrumentelor referitoare la gestiunea schimbării](#) oferă îndrumare pas cu pas autorităților locale prin care pot conduce într-un mod mai informat, dezvoltând politicile adaptate la cererea și nevoile comunităților lor. Ghidul de instrumente susține evaluarea schimbării și determinarea eficacității și a capacității de reacție a politicilor locale. Această publicație este disponibilă în cinci limbi: engleză, armeană, georgiană, română și ucraineană.

În plus, a fost înființată o comunitate a practicienilor– rețea care implică experți din domeniul bunei guvernări și a participării cetățenilor, precum și reprezentanți ai asociațiilor autorităților locale și regionale. Întâlnindu-se în mod regulat, rețeaua oferă o platformă utilă de discuții privind provocările cu care se confruntă democrația locală, în special în contextul reformelor teritoriale și pentru a sprijini asociațiile naționale ale autorităților locale în contribuția lor la îmbunătățirea cadrului legislativ. Rezultatele includ semnarea unui memorandum de înțelegere între asociațiile naționale ale autorităților locale și regionale din Georgia, Republica Moldova și Ucraina, pentru a consolida cooperarea regională.

Pentru a contribui la îmbunătățirea furnizării de servicii pentru comunitățile locale, în cadrul proiectului a fost promovată dezvoltarea cooperării inter-municipale și a analiza comparativă a finanțelor publice locale (benchmarking), care sunt instrumente practice pentru consolidarea capacității de dezvoltare locală fiecărei țări în parte. Recomandări specifice au fost adresate autorităților naționale; în timp ce la nivel municipal, proiectul a finanțat cinci inițiative locale pentru a promova cooperarea inter-municipală, care va contribui și la îmbunătățirea calității serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, de gestionare a deșeurilor, întreținerea drumurilor și turism. Proiectul a sprijinit 50 de comunități din Armenia, Georgia și Republica Moldova în vederea îmbunătățirii gestionării finanțelor publice locale. Pentru a asigura utilizarea în continuare a instrumentelor inovatoare de benchmarking al finanțelor publice locale, în parteneriat cu administrațiile naționale, în cadrul proiectului a fost dezvoltat un soft special și portaluri web dedicate. Alte exemple de sprijin includ asistența acordată autorităților autonome din Gagauzia pentru îmbunătățirea capacității de elaborare a proiectelor de inițiative legislative și a avizelor juridice; cooperarea cu autoritățile locale și regionale din Belarus privind chestiuni de conducere, planificare și responsabilitate.

► [Link către fișa descriptivă a acestui proiect](#)

Informații suplimentare: <http://partnership-governance-eu.coe.int>

Date de contact: [Nichola Howson](#), Responsabil comunicare, +33 388 41 22 39

Septembrie 2018